

ЛЮБОПИТНО Кино за слепите хора в Маракеш

Азиз Боухалачан пристъпва в тапицираното с плюш фоайе на киното в мароканския град Маракеш, при което му се връчват, вместо 3D очилата, каквито е нормално да се видят в съвременните кина, чифт специални слушалки.

20-годишният Азиз не е обикновен любител на киното, а и киното, в което влиза, също не е обикновено. Всяка седалка в това кино е оборудвана с множество допълнителни устройства, за да могат изцяло слепите и хората с частично увредено зрение да се наслаждават пълноценно на седмото изкуство.

Филмът, който се прожектира е "Lalla Noby" - популярна мароканска комедия. Разказва се за мъж, който прекосява Гибралтарския проток, за да търси жена си, която пък го е напуснала и е отишла да живее в Белгия заради друг мъж. Филмът излиза през 1996 г. и е единственият северноафрикански филм, който е адаптиран, за да му бъде добавено аудио описание.

Да поведеш по пътя

По време на прожекцията г-н Боухалачан - екипиран със слушалки, които се включват в малък приемник, разположен в облегалката за ръцете - слуша гласа на разказвач, който описва последователността на действието, езика на тялото, отделните сцени... Всички тези дребни, но важни неща, които правят киното кино.

"Това е една брилянтна идея." - казва Азиз - "Не съм имал възможност да "гледам" филм, откакто загубих зрението си, но сега отново се чувствам част от света на киното".

Азиз губи зрението си през 2005 г., когато се разболява от синдрома на Бехчет, от което се увреждат очните му нерви. Седем години по-късно той вече може да гледа филми заедно с виждащите хора. И освен това, благодарение на аудио описанието, всички в кинозалона се смеят едновременно на лудориите на героя от Lalla Noby - например в момента, когато пада от малката лодка, с която прекосява протока Гибралтар.

Мароко е първата африканска държава, която прилага тези нови технологии. Гласът на разказвача говори през цялото време на филма и по този начин помага на хората с увредено зрение да се чувстват част от цялото преживяване.

"Ние сме единствената страна в Африка и в Арабския свят, която предлага такава възможност за слепите хора" - казва Надя ел-Хансали от фондацията, организираща Международния филмов фестивал в Маракеш.

През последните 2 години по време на ежегодния филмов фестивал се прожектират и филми с аудио описание, а същата фондация спонсорира и адаптирането на обикновените филми към сляпата публика. До момента има 8 филма с добавен аудио-разказвач, сред които "L'Atlante" (1934), "Африканската кралица" (1951) и "На изток от рая" (1955). През следващите 18 месеца се очаква още 6 филма да бъдат адаптирани.

Г-жа ел-Хансали е сред хората, пишещи сценариите, които разказвачите четат по време на филма. Това се прави с голяма прецизност, за да могат думите на разказвача да запълват точно интервалите между диалозите на актьорите. "Много се стараем да определим какво точно е нужно да разкаже разказвачът с цел филма да бъде разбран най-добре" - обяснява ел-Хансали - "Същевременно трябва да се избегне даването на прекалено много информация, защото тя би могла да обърка хората, които не виждат екрана."

Едно истинско кино преживяване

В миналото са ползвали доброволци - разказвачи, които са стояли в кинозалите и са разказвали какво

се случва на екрана, но за съжаление те твърде често са говорели в моментите, когато се развиват ключови сцени или диалози във филма. Точно това трябва да бъде избегнато според Мохамед Доукали - преподавател по философия в университета Рабат в столицата на Мароко, който също е с влошено зрение. Той е фен на новите технологии и вече ползва специално пригоден софтуер за ежедневната си работа. "Хубавото на технологиите е, че премахват някои от пречките по пътя ни" - казва г-н Доукали. Той описва себе си като истински любител на киното, но основно гледа DVD-та у дома си, а някой от близките му разказва какво се случва. Ето защо е силно развълнуван от възможността да иде на истинско кино. "Благодарение на разказвача, сега можем да усетим филма по начин, който преди беше недостъпен за нас, слепите. А и съвсем друго си е да "гледаш" кино в голяма зала и сред голяма публика, в крайна сметка точно това е най-хубавото на киното" - казва той.

Използван източник: BBC

Киноклуб за слепи и у нас

С Йордан МЛАДЕНОВ разговаря Димитрина МИХАЙЛОВА

Нашите читатели знаят, че от май миналата година и в София вече функционира дневен рехабилитационен център за слепи. Той вече работи и реализира първите си инициативи. Една такава инициатива провокира желанието ми да се срещна с директора на центъра г-н Йордан Младенов. Конкретното събитие беше прожекцията на филм съпроводен с аудиодискрипция.

- Г-н Младенов, кой филм излъчихте за пръв път за незрящите любители на киното?

- Това беше чудесният български филм "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде". Както при всяко начало и ние си имаме своите малки проблеми с "домашното кино". Оказа се, че не си бяхме задействали тонколониите и през цялото време вървяха субтитрите на английски език.

Това разбира се си е малък пропуск от наша страна, но следващия път съм убеден, че всичко ще бъде наред. Точно затова спорихме с колегите дали 50 или 75 процента беше провалът ни.

- Харесва ми вашата самокритичност, но все пак прожекцията се е състояла и зрители също е имало ...

- Разбира се в нашите спорове с колегите имаше голям коефициент шега. Проблемът е дребен, чисто технически, следващия път лесно ще се реши.

- Да се върнем към съществуването на работата. Какво всъщност представляваше вашата инициатива? Незрящите изгледаха един филм и аз искам да ви попитам какво по-точно беше особеното в този случай?

- Прожектирахме филма на закупеното за нуждите на Центъра домашно кино. Телевизорът е 37-инчов, което дава възможност и слабовиждащите да получат добър образ. Симултанно с прожекцията на кадрите вървеше на живо и аудиотранскрипция. Една от нашите обучителки по ориентиране и мобилност предварително беше изгледала филма и по време на прожекцията правеше аудиоописание на това, което се случва на екрана. До този момент тя не беше правила подобно нещо и естествено в началото нейните описания не бяха достатъчно подробни, но постепенно се ориентира към

изискванията на публиката и всички успяха да получат интересни и образни обяснения. Благодарение на това, пък и на стойността на самия филм, мисля, че хората останаха доволни.

- Доколкото разбрах това няма да бъде ваш единствен опит ...

- Нашата идея е да направим кино клуб и през седмица, в сряда от 15 часа, да прожектираме различни филми. Ще се стараем да бъдем актуални, като подбираме стойностни съвременни филми. Разбира се трябва да се усъвършенстваме в правенето на аудиодискрипцията и в четенето на субтитри.

- Избрали ли сте вече следващия филм?

- Да! Следващата прожекция ще бъде на филма "Стъпки в пясъка", това е един хубав български филм, който беше излъчен за пръв път през миналата година. Както вече казах - ще организираме прожекциите периодично, така че каним всички слепи почитатели на киното да заповядат при нас през седмица, в сряда от 15 часа.

Сляпото петно на нашите очи

Ако ви кажат, че в полето на вашето зрение има участък, който съвършено не виждате, въпреки че се намира точно пред вас, разбира се няма да повярвате. Възможно ли е през целия си живот да не сме забелязали този голям недостатък на нашето зрение?

Но направете следния прост опит и ще се убедите в това.

Поставете рисунка с няколко кръстчета и окръжности на разстояние 20 см от дясното си око. Затворете лявото и гледайте само кръстчето, поставено вляво; после бавно приближавайте рисунката до окото си. Непременно ще настъпи момент, когато голямото черно петно, което се намира там, където се кръстосват двете окръжности, ще изчезне безследно. Вие няма да го видите, макар че то ще остане в пределите на видимия участък. А двете окръжности – отдясно и отляво на петното – ще се виждат много добре.

Този опит е бил направен за пръв път от известния физик Мариот и се сторил много забавен на придворните на Людовик XIV. Мариот правел опита така - поставял двама царедворци на разстояние 2 метра един срещу друг и ги карал да разглеждат с едното си око някаква точка встрани – тогава на всеки от тях се струвало, че този, който седи отсреща, няма глава.

Колкото ѝ да е чудно, но едва през 17-и век хората узнали, че в ретината на окото има "сляпо петно", за което преди това никой не знаел. То е мястото, където зрителният нерв влиза в очната ябълка, но още не е разделен на малки разклонения, снабдени с чувствителни към светлината елементи.

Ние не забелязваме черната празнина в полето на нашето зрение благодарение на продължителния навик. Въображението неволно запълва този пропуск с подробности от околния фон. На рисунката ние не виждаме петното, но мислено продължаваме линиите на окръжностите и сме убедени, че ясно виждаме мястото, където те се пресичат.

Ако носите очила, можете да направите следния опит: Залепете късче хартия на стъклото, но не в средата, а малко встрани. В първите дни хартията ще ви пречи да виждате, но щом мине една седмица, вие така ще свикнете, че дори ще престанете да я забелязвате. Впрочем това знае добре всеки, който е носил очила със счупено стъкло – пукнатината се забелязва само в първите дни. Точно така, по силата на навика, не забелязваме сляпото петно в нашите очи.

Освен това двете слепи петна в очите ни се отнасят за различни участъци в зрителното поле на всяко око, така че, когато гледаме с двете очи, не пропускаме нищо.

Не мислете, че сляпото петно в нашето зрително поле е незначително. Когато наблюдавате само с едното око къща от десет метра разстояние, то поради сляпото петно няма да видите голяма част от

фасадата на къщата, в която може да се побере цял прозорец. А на небето остава невидимо пространство, равно по площ на 120 диска пълна Луна.

Използван източник: архив на списание "Космос"

Фейсбук вече и за хора с увредено зрение

Алексис Тзанетопулос, Филипос Протогеридис и Димитрис Стрипелис са младите момчета, които създадоха ново уеб приложение, което ще позволи на всички с увредено зрение да ползват социалната мрежа.

Иновацията е спечелила първо място на конкурс за развитие на нови информационни технологии и днес тримата изобретатели са готови да разгърнат предприемаческия ѝ потенциал.

Всичко започва, когато 23-годишният Алексис се заел да научи 12-годишния Василис да ползва компютър. Първите стъпки били детето да научи програмата "Уърд" за създаване на текст. След това пристъпили към усвояване на интернет-пространството. Неизбежно малкият Василис пожелал да стане част от алтернативния свят на най-голямата социална мрежа в кибер-пространството.

"Слепите хора използват компютър чрез една конкретна програма, която чете всичко, изписано на екрана. Начинът, по който действа програмата кара потребителят с увредено зрение да натисне поне 25 пъти бутона "Tab", само за да разбере какво е написал негов приятел на стената му", обяснява Алексис. Той решил да създаде нова платформа, която ще позволи на хората с увредено зрение да сърфират без особено затруднение.

Алексис разработил първоначалния софтуер и заедно с Филипос и Димитрис започнал работа по изпълнението му. Съсредоточили се върху изграждането на приложение, което превръща данните, заложили в страницата на Фейсбук, в звук. Приложението използва също така функцията "разпознаване на глас", така че потребителят може да работи с гласови команди и клавишни комбинации, за да прилага основни функции като четене на мнения на "стената".

Тримата изобретатели искат да реализират иновацията си на пазара. "Това не е благотворителност. Това е бизнес идея, насочена към конкретни нужди. Това означава, че може да помогне на определена група от хора. От друга страна предполага потенциал за търговска експлоатация на идеята. Всеки продукт, който покрива конкретни нужди, може да доведе до инвестиции и печалба", обяснява Алексис. Той подчертава, че в областта на развитието на високите технологии в помощ на хората с увреждания държавата няма никаква политика. Всичко е в ръцете на частната инициатива и това е още една причина младите програмисти да потърсят подкрепата на частни инвеститори.

В момента 23-годишният Алексис Тзанетопулос се е заел да разработи втора разработка за социалната мрежа, която ще е в услуга на хората с увреждания на горните крайници, също като се приложат гласови команди. Едновременно с това изобретателите искат да разширят своите платформи за слепи, за да включват приложения за управление на Twitter, YouTube и Wikipedia.

ОБЩЕСТВО *Нова надежда за интеграция в обществото и достоен живот*

На 26 януари 2012 година Българският парламент ратифицира Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания с пълен консенсус. За тези хора това със сигурност е най-важното събитие за 2012 г.

Конвенцията за правата на хората с увреждания е приета от Организацията на обединените нации през 2006 година. Над 100 държави са подписали и ратифицирали този фундаментален документ, а на 23 декември 2010 година той е ратифициран и от Европейския съюз. Конвенцията е подписана от всички държави, членуващи в съюза, като 19 вече са я ратифицирали.

Това е само началото. Следва синхронизиране на българското законодателство с Конвенцията. Министърът на труда и социалната политика от своя страна е поел ангажимент в срок до 6 месеца да предложи на правителството двугодишен план за нейното прилагане.

В България най-после започва голямата промяна в отношението към хората с увреждания.

Процесът за защита правата на хората с увреждания в международното право има повече от две десетилетия история. Началото е положено с приемането от ООН на Световната програма за действие по отношение на хората от тази социална категория. Тя намира своето развитие и конкретизация на политики в Стандартните правила за изравняване възможностите на хората с увреждания, които са нормативен акт с препоръчителен характер, неподлежащ на ратификация. В продължение на пет години представители на повече от 700 регионални, континентални и световни организации на хората в неравностойно положение, заедно с представители на организации на обединените нации, работят в ад хок комитет за създаването на Международна Конвенция за защита на правата и достойнството на хората с увреждания. На 13.12.2006 година този всеобхватен международен договор е приет с единодушие от ООН. В преамбюла му от 25 точки е посочен обхватът, цивилизационните ценности и международноправната база, които ще бъдат в основата на този първи по своя характер световен документ за хората със специфични възможности. В т. 3 е записано: "Потвърждавайки още веднъж универсалността, неделимостта и взаимната обвързаност на всички човешки права и основни свободи с необходимостта от гарантиране на хората с увреждания на пълното им възползване от тези права и свободи без каквато и да било дискриминация".

Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания представя нов подход и отношение при гарантирането на равноправното упражняване на основни човешки права от хората със специфични възможности. Конвенцията не предвижда нови човешки права, а конкретизира мерките, които следва да бъдат предприети от държавите - страни по нея, за да бъдат ефективно гарантирани международно признати вече човешки права. Основният мотив на ООН за приемането ѝ е продължаващата дискриминация и изолация на хората с увреждания, въпреки наличието на приети международноправни инструменти и актове за човешките права. Това налага тя да се разглежда като универсален списък от минимални стандарти, които държавите следва да предвидят, за да гарантират равенството на хората с увреждания пред закона и ефективно упражняване и защита на основните им човешки права. На 23 декември 2010 година Конвенцията е ратифицирана от Европейския съюз (ЕС), като това е първият международноправен акт от подобен вид, с който Европейската общност се обвързва като регионално обединение на държави.

Един от основните акценти на Конвенцията е, че хората с увреждания не следва да се възприемат като обекти на дарителство, медицинско въздействие и социална закрила, а като равнопоставени субекти, които заслужават уважение и равноправие, както останалите граждани в обществото. Във връзка с това за първи път в света се дава единно определение за човек с увреждане, основано на социалния, а не на медицинския подход. Съгласно член 1 от Конвенцията "Хората с увреждания включват лица с трайна физическа, психическа, интелектуална или сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото, равноправно с останалите".

Целта на Конвенцията е да насърчава, защитава и гарантира пълноценното и равноправно упражняване на всички човешки права и основни свободи от страна на всички хора с увреждания и да способства за зачитането на тяхното достойнство. В чл. 3 от Конвенцията са посочени общите принципи на уредба на правата на хората с увреждания:

1. Зачитане на достойнството и самостоятелността на индивида, включително свободата на личен избор и неговата независимост;

2. Забрана за дискриминация;
3. Пълноценно и ефективно участие и включване в обществото;
4. Уважение към различията и приемане на хората с увреждания като част от човешкото многообразие и човешкия род;
5. Равни възможности;
6. Достъпност;
7. Равноправие на мъжа и жената;
8. Зачитане на развиващите се способности на децата с увреждания да запазят своята идентичност.

Съгласно чл. 4 от Конвенцията страните, които са се присъединили към нея, поемат ангажимента да предприемат всички необходими мерки, включително да съобразят провежданите политики и законодателствата си с изискванията на Конвенцията. Те трябва да премахнат закони, наредби, навици и практики, които създават дискриминация. Необходимо е приемането на секторните политики и нормативните актове, отнасящи се до хората с увреждания, да става с тяхното активно участие. Въвежда се фундаменталният принцип "Всичко за нас само със самите нас".

Съгласно чл. 5 от Конвенцията държавите - страни по нея, признават равенството пред закона на всички хора, като се забранява всякакво различно третиране, основано на увреждане, и се изисква да се гарантира достъп до ефективна защита.

Членове 6 и 7 обръщат специално внимание на защитата от дискриминация на жените и децата с увреждания. Изисква се да бъдат предприети мерки, с които да се осигури пълноценното им развитие, свободно изразяване на мнението им и зачитане на възгледите.

В Конвенцията са посочени конкретните действия, които следва да се предприемат, за да се осигури предоставяне на информация на широката общественост с оглед промяна на възгледи, стереотипи и нагласи. В член 9 са представени изискванията за осигуряване достъпност на хората с увреждания във всеки аспект от живота. Изискването се отнася не само до физическата достъпност на сгради и съоръжения, но и до достъпност до образование, професионално обучение, информация и други услуги, включително електронните. Държавите се задължават да въведат и прилагат минимални стандарти за достъпност до обществени сгради, транспорт и услуги, да осигурят наличието на обществена информация в подходящ формат, достъпен за хора с различни видове увреждания, както и да осигурят различни форми на подкрепа – асистенти, домашни помощници и други.

Съгласно членове 10 и 11 държавите - страни по Конвенцията, препотвърждават правото на живот на всеки индивид. Те се задължават да предприемат всички необходими мерки, чрез които да осигурят защитата и безопасността на хора с увреждания в рискови ситуации като въоръжени конфликти, природни или хуманитарни бедствия. Конвенцията изисква да бъде признато и гарантирано правото на свобода и сигурност на личността, както и че всяко тяхно ограничение следва да се основава на закон. Член 12 от Конвенцията изисква страните, присъединили се към нея, да признаят и гарантират равните възможности за лично участие на хората с увреждания във всички сфери на живота, както и да гарантират осигуряването на необходимата подкрепа за това. Тази разпоредба представя нова за българското законодателство концепция за дееспособността на физическите лица - така нареченото подкрепящо вземане на решения. Тази концепция засяга конкретно правния статут на лицата с интелектуални увреждания и на лицата с психо-социални проблеми по смисъла на Конвенцията. Основният акцент на концепцията е това, че всяко лице, независимо от вида увреждане, разполага с възможност да формира воля, да прави избор и да взема решения за извършването или неизвършването на конкретни правни действия с оглед упражняването на собствените му права и изпълнението на поетите задължения. Следователно този потенциал трябва да се оцени конкретно за всеки отделен случай, а не на основата на общи критерии, както е към момента в българското законодателство. Тази концепция е основата за формулирането на редица други разпоредби в Конвенцията като изискването за осигуряване на достъп до правосъдие наравно с останалите хора, правото на независим живот и достъпа до услуги, гарантиране на правото на сключване на брак, правото на сдружаване и упражняването на активно и пасивно изборително право.

Българската Конституция и законодателството в сферата на защитата на личните данни, тайната на кореспонденцията, правото на справедлив съдебен процес, неприкосновеността на личността предвиждат и гарантират в пълен обем реализацията им за хората със специфични възможности. Такива разпоредби от Конвенцията са член 17 за осигуряване защита на физическата и менталната

целокупност на хората с увреждания, член 15 гарантира свобода от наказание и мъчение, нечовешко унизително отношение, както и забрана за използването им за медицински и научни експерименти без съгласието на заинтересованото лице. Конвенцията забранява експлоатацията, насилието и злоупотребата с лицето. Хората с увреждания не могат да бъдат обект на своеволни и незаконни въздействия по отношение на тяхната личност, семейство, дом, кореспонденция и комуникация. Конфиденциалността по отношение на тяхната лична, здравна и рехабилитационна информация следва да е същата, както и за останалите хора.

Конвенцията прогласява свободата на придвижване и избора на националност при условия еднакви за всички останали граждани. Съгласно член 21 държавите се задължават да гарантират правото на мнение и свободно изразяване на хората с увреждания, включително правото да изискват обществена информация в достъпен формат.

В сферата на образованието Конвенцията изисква да бъде последователно регламентирано включващо образование за деца и възрастни с увреждания. Държавите трябва да осигурят равнопоставеност и достъп до начално, средно и висше образование, професионална подготовка, родителско обучение, както и обучение през целия живот. За това трябва да се използват подходящи материали, техники и форми на комуникация. Образованието на лицата с увреждания трябва да осигури тяхното участие в обществения живот с подобаващото им достойнство и самосъзнание, както и развиване на тяхната личност, способности и творчество.

Хората с увреждания имат право на най-високо постигнатия стандарт на здравеопазване без каквато и да било дискриминация на базата на увреждането. Те трябва да получат същите по качество и стандарт здравни услуги, както и останалите хора. Спрямо тях не бива да бъде допускана дискриминация по отношение на здравното осигуряване. Конвенцията изисква да се осигури на лицата с увреждания достигане на максимална степен на независимост и способности, за което държавите следва да им осигурят рехабилитационни услуги в областта на здравеопазването, трудовата заетост и обучението. Съгласно член 27 хората със специфични възможности имат равни права на трудова заетост и възнаграждение. Държавите трябва да забранят дискриминацията по отношение на трудовата заетост. Те трябва да подкрепят самостоятелната стопанска инициатива, предприемачеството, наемането на хора с увреждания в обществения сектор, да насърчават тяхната реализация в частния сектор, както и да осигурят подходящи условия на работа.

Страните, ратифицирали Конвенцията, трябва да определят адекватния стандарт на живот и социална защита, което включва обществени жилища, услуги и асистирание по отношение на потребностите в резултат на конкретното увреждане, както и покриване на определени разходи на хората с увреждания в случай на бедност. Те трябва да насърчават и участието в културния живот, творчеството, свободното време и спорта чрез осигуряване на телевизионни програми, филми, театри, музейни материали в достъпен формат. Провежданата политика трябва да дава равен шанс за изява на творческите възможности на хората с увреждания и да ги прави широко обществено достояние.

Страните, присъединили се към Конвенцията, трябва да осигуряват участие на хората с увреждания в общи спортни прояви, както и в спорт за хора с увреждания.

Съгласно член 31 следва да се събира статистическа информация с оглед провеждането на ефективни политики при спазването на изискванията за конфиденциалност и зачитане правото на личен живот и установените правила за защита на личните данни.

Държавите - страни по Конвенцията, признават важността на международното сътрудничество с оглед осигуряване на ефективното ѝ прилагане. За целта те се задължават да предприемат необходимите мерки в партньорство с международната общност и гражданското общество, включващи обучителни програми за повишаване на капацитета за работа с хора с увреждания, сътрудничество в областта на науката и техниката и други области.

За осигуряване на прилагането и мониторинг на Конвенцията държавите следва да определят отговорна институция на правителствено ниво и да разработят и прилагат национален механизъм за наблюдение по прилагането на Конвенцията. Предвижда се държавите да изготвят периодични национални доклади за изпълнението на Конвенцията, които се разглеждат от Комитета по правата на хората с увреждания към ООН - орган, осъществяващ мониторинг по прилагането на Конвенцията на международно ниво. Срокът, в който следва да се представи първият доклад, е две години след ратификацията на Конвенцията. Този доклад следва да представя основните стъпки, които съответната

страна е планирала да предприеме в бъдеще с оглед ефективното прилагане на Конвенцията. Всеки следващ доклад се подава на четиригодишен период и следва да представя напредъка по изпълнението на набелязаните стъпки. Комитетът за правата на хората с увреждания от своя страна е длъжен също да подготвя доклади на всеки две години и да ги представя пред Общото събрание на ООН. С оглед правилното прилагане на Конвенцията се изисква отношенията между Комитета за правата на хората с увреждания и държавите да се основават на сътрудничество от една страна, а от друга той да си взаимодейства с вече създадени специализирани агенции и други органи на ООН.

Съгласно член 40 от Конвенцията регулярно се организира конференция на държавите - страни по нея, с цел да бъде обсъден всеки въпрос от общ интерес, свързан с прилагането ѝ.

Съюзът на слепите в България и другите национално представителни организации на и за хора с увреждания, членове на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерски съвет, системно поставяха въпроса пред предходното правителство за бързо ратифициране на Конвенцията и преминаване към синхронизиране на националното законодателство с нея.

Нашите усилия бяха възнаградени, като на 27.09.2007 г. България подписа Конвенцията. Впоследствие беше подписан и Факултативният протокол към нея на 18 декември 2008 г., с което нашата страна пое ангажимент за последваща ратификация. В края на миналата година успяхме да ускорим процеса на обсъждане на Конвенцията и тя влезе в дневния ред на заседание на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерски съвет, проведено на 3.12.2011 г. - Световния ден на хората с увреждания. След задълбочена дискусия в комисиите на Народното събрание с участието на национално представителните организации на и за хора с увреждания Конвенцията беше ратифицирана от Парламента на 26.01.2012 г. С присъединяването си към подобен международноправен документ България ясно заявява стремежа си да осигури най-високите стандарти за защита на хората с увреждания на национално ниво и гаранции за пълноценното и равноправно упражняване на техни основни човешки права. Страната ни поема ангажименти по отношение на ефективното прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и като член на Европейския съюз, който е ратифицирал този международен правен акт. Цялостното възприемане на принципите на Конвенцията е процес, който изисква наличието и спазването на ясен план за стъпките по изпълнение на задълженията на нашата страна при прилагането на Конвенцията непосредствено след ратификацията. Необходимо е планът да определя ясно ролята и функциите на отделните държавни органи и заинтересовани страни. Той задължително трябва да бъде ресурсно обезпечен чрез предвидени средства в държавния бюджет. Имайки предвид, че политиката за хората с увреждания е хоризонтална политика, отговорен за последователното ѝ провеждане трябва да бъде Министерски съвет. Синхронизирането на българското законодателство в неговата пълнота с изискванията на Конвенцията ще бъде продължителен процес. Успешното му приключване изисква активното включване и сътрудничеството на национално представителните организации на и за хора с увреждания на всеки етап.

В заключение трябва да отбележим, че нормите на Конвенцията за правата на хората с увреждания имат много широк обхват, позволяващ на всяка държава, присъединила се към нея, да намери най-добрите решения в зависимост от националните си специфики.

Никой от нас не бива да храни излишни илюзии и неоправдани очаквания. Действащото законодателство на нашата страна, регламентиращо правата на хората с увреждания, във висока степен отговаря на основните изисквания на Конвенцията. Затова процесът на неговото усъвършенстване и адаптация може да продължи от 4 до 5 години. Големият проблем, с който ще се сблъскаме във всеки момент от нашата работа с правителството и парламента, ще бъде ограничеността на публичния ресурс. На всички нас е ясно, че активни социални секторни политики могат да правят държави с развити икономики и сериозни бюджетни възможности. Ние считаме, че до 2020 г. основният източник за финансиране на дейности и услуги, регламентирани от Конвенцията, ще бъдат Европейските оперативни програми. Нашата организация натрупа опит в разработването и реализацията на проекти към различни донорски източници.

Независимо от трудностите, които ще срещнем в диалога с държавните институции, Съюзът на слепите в България и другите национално представителни организации на и за хора с увреждания са твърдо решени да направят всичко възможно за по-бързото приближаване на България до духа и нормата на Конвенцията за защита правата на хората с увреждания и до водещите социални практики в

тази област.

Васил ДОЛАПЧИЕВ

ОФТАЛМОЛОГИЯ Очните лекари на Токуда Болница ще консултират **безплатно пенсионери и социално слаби**

Всеки ден очните лекари на Токуда Болница София ще преглеждат безплатно възрастни и социално слаби хора, които имат проблеми със зрението си. Така месечно ще бъдат обхванати над 200 пациенти, които иначе биха отложили по финансови причини необходимото им лечение.

За пациентите, които се нуждаят от смяна на лещите или лечение на глаукома няма да се изисква никакво доплащане, а за хората, които представят документ, че са пенсионери или социално слаби, регистрирани в службите за социално подпомагане, японската болница ще поема част от цената на лещите.

"Очните заболявания прогресират с напредване на годините, а двете най-опасни и водещи до слепота заболявания на очите – катарактата и глаукомата – се проявяват най-вече в пенсионна възраст", казва д-р Веселин Даскалов – началник на отделението по офталмология на Токуда Болница. Той допълва, че все по-често възрастните хора отлагат или изобщо не се подлагат на лечение поради финансови причини.

Консултациите ще се извършват всеки делничен ден от 12,00 до 14,00 часа след предварително записване на телефон: 02/403 4000. От пациентите няма да се изискват документи и направления.

"Най-важна остава навременната диагностика – 80% от установените рано очни заболявания могат да бъдат излекувани така, че да не се промени качеството на живот на пациентите", категоричен е д-р Даскалов. Специалистът алармира, че при отлагане на лечението на перде на очите или глаукома зрението най-често се оказва сериозно увредено и дори може да се стигне до пълна слепота.

Затова Токуда предлага безплатните консултации регулярно и при разширен график, за да могат най-нуждаещите се да се възползват от улеснения достъп до качествена диагностика и оперативно лечение.

Токуда Болница – София

ПОЕЗИЯ Млади поети

"Черно на бяло"

Авторът на тази стихосбирка - Иван Карастоянов, е роден през 1984 г. в сърцето на Розовата долина. Средно образование по специалността "Мениджърство на хотелиерската дейност" завършва в родния си град Казанлък. Приет е да следва английска филология едновременно и в Софийския, и във

Великотърновския университет, но, млад и влюбен, той избира Търново. Там учи две години, от които му остават много мили и свидни спомени и много истински приятелства. Усетил, че има нужда от сериозна промяна, се премества да живее и учи в София, където получава бакалавърска степен по английска филология и завършва магистратура "Европейски проекти" към философския факултет на Софийския университет "Свети Климент Охридски". Вече като студент в София долавя първите симптоми на развиващо се сериозно зрително заболяване.

"Както обикновено се случва при повечето поети и при мен желанието за писане дойде с първото ми по-сериозно влюбване – в осми клас. Имаше един период, в който се събуждах към три през нощта и започвах да римувам - без причина, без повод, без тема... По стойностни неща започнах да пиша вече в университета, когато получих по-солидна теоретична подготовка по литературознание. Тогава по-задълбочено се запознах с основните стъпки и ритми в поетиката. Влече ме кратката стихотворна форма. Доста ми приляга и есеистиката, защото дава свобода да се разгърнеш, дава възможност да пречупиш формата през собствения си мироглед".

"Черно на бяло" е първата издадена стихосбирка на Иван Карастоянов. Озаглавена е така, защото "Само записаните дела остават" и защото "Емоциите в поезията са в двете крайности - черното и бялото, тъгата и щастието".

Поетът поздрави нашите млади читатели с думите:

"Празнувайте от любов към виното и пийте от виното на любовта".

Из "Черно на бяло"

Албумче за чувства

Превърнах душата си в пъстър албум
със снимки на чувствата черни и бели.
Намеря ли време, прелиствам наум
дали подредено е всичко в раздели.

Грижовно преглеждам болезните рани,
забърсвам от ручейни сълзи следи
и тъжно прикрепям в местата избрани
мечтите, които не сбъднах преди.

Почиствам праха от забравени листи,
възвръщам отдавна изгубил се смях
и скъсвам отново цветя венчелисти,
а сетне изгубвам се в залеза с тях...

13.5.2008 г.

копНЕЖНО

Предам ли се в плен на копнежа
за миг да си тук, да си с мен,
от мислите сплитам си мрежа
и с дух до предел устремен
нагазвам до кръст сред вълните
на инак спокойната шир,
където потокът на дните
открил е утеха и мир.

Улавям те с рибките малки
с окраска от злато и мед,

а сетне, дори без разпалки,
в жаравата мъртва наглед
събуждам страстта занемяла,
приготвям си блюдо по вкус
и радвам се чак до премала
на нежносетивния трус.

14.1.2008 г.

Писмо

С тъга това писмо до теб
написах аз и пращам днес.
Тъга изпълва всеки ред
и лекост също в странна смес.

Пилеех дните с трепет див
до вчера вечер - вече не!
Очаквах с теб сърдечен взрив
или вулкан от страст поне.

Горяха снощи в свиден кът
сърца от свеци с плам лъчист.
От нежни рими бе стихът
изпълнил с чувство малък лист.

На свежи рози с цвят на кръв
сумракът стаен дъхав бе,
а вино с вкус отбрано пръв
въздъхна тихо в чаши две.

За пир богат на дух и плът
издигнат беше този храм,
но гузно ням, безжизнен път
отне без жал и Бог, и плам...

18.4.2006 г.

В плен на нощта

Очите ти толкоз добри са!
Разкриват душа на дете.
Каква ли те фея ориса
във плен на нощта да са те?!

Зората, така златолика,
да срещаш чрез хорския шум,
а пурпура тих на светлика
в мечта, сътворена наум.

Сред паркове с пъстра премяна
и друми, потънали в скреж,
наместо с безгрижност засмяна,

да стъпяш с готовност да спреш.

Със пламенно молеши длани,
подобно на просяк сред път,
да търсиш нещата желани,
а няма да гледа светът.

Не трепват обаче ръцете,
не спира нозете страхът,
шумът пък е цъфнало цвете
в алеи край верния път.

И даже сред добата тъмна,
пленила очите добри,
в душата ти вече се съмна
и цветен света преоткри!

28.12.2007 г.

Нощта ненадейно разля се...

Нощта ненадейно разля се
от гладкия, син небосвод
по улици, двори, тераси,
на взора ми в тихия брод,
и всичко без време потъна
в гъстееща, лепкава хлад –
в прегръдка космически тъмна
изгуби се целият град.

Но мигом съзвездия разни
разцъфват в букет светлина
(подобно на Коледен празник)
под бледата, сива луна
и сякаш повикан с магия
изплува от мрака градът
за радост на всички ония,
които не искат да спят.

22.4.2007 г.

ПОЛЕЗНО Е ДА ЗНАЕТЕ *Още инфо от нас и за нас*

Нов, напълно достъпен, удобен и интересен информационен портал за неவிждащите хора се появи

наскоро в интернет-пространството. Авторите му са малка група незрящи млади ентузиасты, обединени от идеята да дават своевременна и най-вече полезна и интересна информация на хората с нарушено зрение.

Двама от тези креативни младежи са Панчо Карамански и неговата сестра Елена, които са в основната част от екипа. Те са от София и са, както се казва, на "ти" с компютрите. Панчо е на 20 години и продължава да се самообучава в информационните технологии, не учи никъде официално. Занимава се с компютърно музициране и активно диджейство в сферата на електронната музика. Сестра му Елена Караманска е на 22 години и е студент - втора година право в НБУ. Завършила Първа английска гимназия, тя е трябвало да се сблъска с действителността, а и да научи много IT тънкости, за да бъде наравно със съучениците си.

В университета Елена се оказва основният "доставчик" на лекции за колегите си.

"Липсата на адекватна помощ и актуална информация ни препъва на всяка крачка, която и без това трудно се решаваме да предприемем."

Тя се надява, че в най-скоро време ще можем уверено да вървим напред, уповавайки се на взаимопомощта.

Идеята за създаването на информационния портал blinfo.bg е на Панчо, като това не е първият му подобен проект.

"Когато откривах първия сайт, аз не откривах топлата вода, а просто я пуснах да тече. Тогава видях, че американци и руснаци обменят информация точно по този начин - чрез аудио-подкасти, аудио-ръководства или аудио-обяснения, но идеята много-много не потръгна в България, не зная защо."

Така проектът blind.info.bg по различни причини прекратява съществуването си преди година. През октомври миналата година Панчо Карамански заедно със своя съученик Калоян Деспотов, с когото не са се виждали близо две години след завършването на софийското училище за деца с нарушено зрение, в неформален разговор сравняват степента на познанията си в областта на компютърните технологии.

"Седнахме да се надговаряме кой знае повече нови и интересни неща и се оказа, че двамата сме на еднакво ниво и ако си обединим усилията ще направим нещо много добро. Доста мислихме как да организираме сайта, каква платформа да използваме за него, как да бъде максимално достъпен за хората със зрителни проблеми. Накрая открихме необходимата платформа. За щастие и двамата имаме достатъчно познания по компютърните езици, което ни позволи да организираме този сайт. Започнахме да събираме и други хора – сестра ми беше първият човек, който се присъедини към щурата ни идея. След това се включи и ученичката от 10-и клас Ралица Станева и така стартирахме с екип от 4 човека."

Калоян Деспотов е студент първа година в НБУ - специалност "Информатика".

Той има сериозни познания в сферата на интернет, които дължи на денонощно четене и гадаене в опит да овладее софтуерните особености, които често не са съобразени с незрящите потребители.

"IT постоянно се развиват, за да ги следваш, трябва да се информираш. Липсата на информация, съобразена със слепите потребители, не е в полза на никой, имащ интереси в тази област."

Това накратко е неговият мотив да се включи в този проект.

Продължава и разговорът ни с Панчо Карамански.

- Как ти хрумна да се захванеш с подобно начинание?

- За такъв проект аз говоря вече две-три години и по принцип съм доста по-амбициозен, защото ако имаше как, бих създал такъв информационен офис - дори може би обучителен. Не зная как ще продължат нещата, но мисля, че липсата на развитие при българските слепи се дължи на това, че те нямат достатъчно информация, а не я и търсят.

След като създават сайта, младежите обединяват в името му думите blind, което на английски означава сляп, и info от информация, и така на бял свят се появява blinfo.

Разширението .bg приемат поради неговата краткост и защото по-лесно се възприема и запомня, въпреки някои нападки от небезизвестни наши критикари, че това звучи прекалено тежкарско.

Водени от амбицията да направят нещо наистина полезно, младежите, естествено, сами заплащат поддръжката на домейна, а уеб-пространството им е предоставено безплатно от "суперхостинг.бг" с идеята за постоянна безплатна поддръжка, ако проектът продължи да се развива.

- И все пак скъпо удоволствие ли е поддръжката на подобно начинание?

- Чисто финансово поддръжката на самия сайт е 60 лв. годишно. Оттам нататък обаче, за да оборудваме екипа, а и ние самите да сме достатъчно мобилни, излиза много повече. Всеки от нас има лаптоп под ръка, качествен диктофон, а освен това желанието ни е да закупим видеокамера за заснемането на различни информационни видеоматериали. Докато не се намерят отнякъде пари, ще се налага да плащаме на някого за заснемането.

- Имате ли идея за възвръщаемост някой ден на инвестициите, които се налага да правите сега?

- За възвръщаемост не зная, Калоян Деспотов е по-навътре в интернет-бизнеса и може би той ще е човекът, който би могъл след време да организира нещата така, че да имаме и някаква печалба, но в никакъв случай не на гърба на потребителите ни. Просто е трудно да се печели от реклами, имайки предвид нашата аудитория, но в бъдеще това ще бъде задачата на Калоян - да намери подходящия механизъм.

Въпреки всичко, основната ни идея е да бъдем полезни и да покажем на хората, че не бива да се крие информация (защото ние изведнъж се оказахме трън в очите на много хора).

- В такъв случай, вашата работа до голяма степен се припокрива с работата на журналистите...

- Да, в голяма степен ние се оказваме своего рода журналисти, но давайки на другите, самите ние получаваме много от това. Получаваме обратна връзка от хората - какво търсят, от какво се интересуват. Дори вече имаме индикации от хора, които желаят да споделят при нас знанията си в някаква област. За щастие такива хора се появяват все повече. Много по-лесно е, когато темите ни намират, а не когато ние търсим темите. Сега темите идват при нас предимно от частни физически лица, въпреки че сме изпратили писма до над 40 различни институции – организации и фондации. Получили сме отговор само от една фондация, а от Съюза на слепите до момента поне нямаме отговор.

Въпреки че откликът от институциите до момента никак не обнадеждава младите хора, те продължават опитите за сътрудничество, като за целта има човек от екипа, ангажиран именно със създаването на връзки.

- Има ли основания да вярваме, че blinfo.bg няма да има съдбата на първия ти подобен проект?

- Ние имаме надежда, а това за вас впоследствие може да бъде основание да вярвате, че няма да се случи същото. За съжаление амбицията ми е обратнопропорционална на възможностите, най-вече като времеви ресурс, и затова разчитам предимно на екипа.

По думите на Панчо Карамански екипът на blinfo.bg се увеличава с главоломна скорост. След успешния старт с 4 човека в момента те са двойно повече, като ядрото си остават шестима – студенти и хора с висше образование. Един от тях е и Георги Минчев, преподавател II степен в Училището за деца с нарушено зрение "Луи Брайл".

Към момента по проекта активно работят Калоян Деспотов, Панчо Карамански, Елена Караманска, Ралица Станева, Стефан Цвятков. Действащи помощници са също Георги Минчев, Богомил Кърков, Десислава Ралчева, Ваня Димитрова, Ралица Чалова и Десислав Ценов.

Друга, много съществена, част от идеята на проекта е неговата многостранна насоченост. Екипът счита за не по-малко важна и информацията, която самите незрящи могат да предоставят за себе си на виждащите хора – информация за различните си проблеми и потребности. В момента по тази тема на сайта има няколко публикации от Георги Минчев. Екипът търси сътрудници, които да взимат

отношение по различните проблеми на незрящите, като публикуват свои материали. Точно в тази връзка е необходимо и създаването на различни видеоматериали.

За финал попитах Панчо и Елена за степента на комуникацията им с различните организации на и за слепи.

"Това е много трудно. Със Съюза на слепите няма никаква комуникация. Единствено от ЦСРИ в София имаме обратна връзка, което веднага послужи като основание да бъдем обвинени, че работим за този център. Не, ние не работим за никого, работим за нас, за всички вас. Но това бяха хората – г-н Алтънов и г-н Младенов, които предложиха да ни сътрудничат. Другите, които се обърнаха към нас, бяха хората от фондация "Мария Кюри". Оказа се, че те имат много работещи проекти, свързани с незрящите, които тепърва ще разясняваме и ще информираме за тях. Освен тях, никой друг не пожела да комуникира с нас, дори наскоро бяхме обвинени, че сме откраднали информация от фондация "Хоризонти", отнасяща се до проект на Национално читалище на слепите, която информация ни беше лично изпратена от Яна Йорданова.

Смятам, че подобни дребнавщини не би трябвало да присъстват сред нас и да пречат на работата ни, както и на нашите читатели."

Младите хора изрично подчертават, че те не са и не биха искали да бъдат конкуренция на други сходни проекти.

"Ние искаме само да допълним празнината, която усещаме, че съществува по отношение на информацията."

Всеки, който желае да посети новосъздадения информационен портал, може да го направи на адрес: [http: www.blinfo.bg](http://www.blinfo.bg)

Лично се убедих, че страницата е интересна, информативна и полезна за хора, които искат освен да научат новини от живота на незрящите и нови предоставяни услуги, могат да получат информация и за различни програмни продукти и работата с тях, така че на всички настоящи и бъдещи ползватели – приятно и ползотворно браузване!

Марина ПЕТКОВА

Нова специализирана услуга за хора със зрителни увреждания

От началото на месец февруари 2012 година фирма "VMV" предоставя нова специализирана услуга за превозване на хора със зрителни увреждания.

Ако ви се налага да се придвижите от една точка до друга точка на територията на София или от София до друго селище в страната, но не можете да се справите самостоятелно или не сте в състояние да си намерите придружител, вие можете да се обърнете към фирма "VMV", за да си наемете кола и шофьор (асистент).

Услугата е създадена, за да улесни придвижването на хората с увреждания.

Можете да поръчате кола за определен час на желан от вас адрес. Например в 14 часа да ви посрещне на автогарата, летището и т.н. Също така по ваше желание

шофьорът (асистентът) може да ви придружи, за да се качите на избраното от вас превозно средство, с изключение на самолет. В този случай вие имате право при поръчката на билет да заявите, че имате нужда от асистент на територията на летището. Ако желаете, шофьорът ще ви придружи и асистира по време на вашата работа в банка, магазин, болница или друга институция.

Безпроблемно услугата могат да ползват и клиенти с куче-водач.

Тарифата за превозването е 50 стотинки на километър.

Заплащането за придружител (асистент) при нужда е: 5 лева за 1 час плюс 50 стотинки на километър за превоза с автомобил; 8 лева за 2 часа плюс 50 стотинки на километър за превоза с автомобил ; 13 лева за 3 часа плюс 50 стотинки на километър за превоза с автомобил.

Ако клиентът разполага с личен автомобил, може да наеме само шофьор (асистент). В този случай заплащането е: 5 лева за 1 час; 8 лева за 2 часа; 13 лева за 3 часа.

В следващите 6 месеца предстои специализираната транспортна услуга да се развива.

Телефон за контакт и поръчки: 0897858975

Електронна поща: mitkoangelov74@abv.bg

Използван източник: www.blinfo.bg

ПРАЗНИЧНО Легенди за виното и още нещо

На 14 февруари се събират два празника, които, макар и да изглеждат различни, са обединени от любовта в един ден. Това са древният празник на виното, познат по нашите земи като Трифон Зарезан и популярният като ден на любовта Свети Валентин. В древността виното и любовта са били свързани и почитани заедно в шумни и разгулни празници. Така че ако ви тормози хамлетовият въпрос кой празник да предпочетете, не се притеснявайте - придържайте се към древната традиция и ги съчетайте в едно.

Навярно виното предшества любовта. Защото виното е по-старо от записаната история и дори от самото човечество. Вино има откогато съществуват даващите грозде лози. Виното е ставало от само себе си, много преди човекът да открие доста приятното въздействие на съдържащия се в него алкохол и да реши да култивира лозата. Преди повече от четири хилядолетия виното е познато по земите на антична Гърция. Древните гърци почитали виното като божествена напитка, подарена им от бог Дионисий. Легендата разказва, че Дионисий се ражда от връзката между Зевс и простосмъртната Семела. Без да има вина за това, Дионисий си навлича омразата на зевсовата съпруга Хера, която на няколко пъти заповядва да го убият. Когато начинанието ѝ най-сетне успява, от още биещото му сърце богинята Атина създава първата лоза и затова древните елини твърдо вярвали, че пиенето на вино ги доближава до боговете. За модерния човек виненото летенето започва едва със заселването на средиземноморските земи от финикийците около 1100 г. пр. Христа и от гърците 350 години по-късно. Вината на антична Елада са били възхвалявани и превъзнасяни от поетите ѝ. Начинът, по който се е пиело виното тогава обаче, а именно смесено с билки, подправки и мед, и разрежено с вода, понякога дори морска, ни кара да се съмняваме в особено високото му качество. По-късно виното "завладява" цялата Римска империя, римляните го произвеждат по всичките си земи и дори внасят допълнително от колониите си в Испания и Северна Африка. Какво е било обаче качеството на римското вино? Част

от вината са показвали невероятен потенциал за отлежаване, което говори за високо качество на приготвянето. Мъстта често е била концентрирана чрез загряване и е била оставяна да поема пушека от печката, т.е. по всяка вероятност е имала вкус, подобен на днешната Мадейра. Такова силно алкохолно вино се е пиело разрежено с вода. В древния Рим се е считало, че само пияниците и невежите пият неразредено вино. По-късно в Средновековието, под егидата на църквата и манастирите, се полагат основите на лозарството и винарството, за които са въведени строги правила. Така се появяват някои от познатите ни днес винени сортове. До началото на XVII век виното се ползва с предимството на единствената здравословна и донякъде трайна напитка. Пиенето на вода, поне в градовете, не е особено безопасно. Бирата без хмел се разваля бързо. Няма нито концентрати, нито така желаните днес кофеинови напитки. По това време Европа пие вино в непонятни за днешните представи размери. Предците ни са се намирали в състояние на почти постоянно опиянение. На описания за виното преди началото на XVII век не може да се разчита много. С изключение на някои живописни изказвания като това на Шекспир – "едно прекрасно проникващо вино, което парфюмира кръвта", в което се обръща внимание главно на чудотворните лечебни свойства на виното, а не на вкуса и качеството му. През XVII век всичко се променя, в Европа пристигат отначало шоколадът от Южна Америка, а после и кафето от арабските земи, и чаят от Китай. По същото време холандците използват изкуството на дестилацията и масово започват да използват евтино бяло вино от Западна Франция за получаване на концентрати. Бирата придобива по-висока трайност чрез прибавянето на хмел, а в големите градове вече има питейна вода както по римско време. За виното се очертава неособено благоприятна ситуация. За щастие навреме е изобретена бутилката от стъкло. Приблизително по това време нечия гениална, за съжаление останала неизвестна, глава събира в едно бутилката, корка и тирбушона. В бутилката виното се развива по друг начин, отлежава и формира букет. Това дава шанс за нов живот на виното.

Мисли за виното

Хей, човече, недей посажда нищо друго преди лоза да посадиш!

(Древногръцки надпис)

Ако имаш вино днес, напий се днес, а за утрешните грижи мисли утре.

(Китайска пословица)

Мома вино не пие, коза сено не яде.

(Народна поговорка)

Бог е създал водата, а човекът - виното!

(Виктор Юго)

Каква е добрата прилика между виното и жената? Колкото са по-узрели, толкова опасността от главоболие е по-малка!

Виното няма душа, но отваря врати за душата.

Виното не е песен, но кара сърцето да пее.

Виното не е любов, но показва пътя към любовта.

Виното не е живот, но влива в тялото живителна сила.

Виното не значи нищо, но дава и събужда всичко.

Наздравица

Изморена от дългия път, най-после Снежанка си легнала и заспала в леглото на най-малкото джудже.

Върнали се джуджетата и така както е в приказката казали едно след друго:

- Ах, кой ми е ял с лъжичката?!

- Ах, кой ми е ял от паничката?!

А най-малкото джудже, като видяло, че Снежанка е легнала в неговото легло, казало:

- Хайде, гасете лампите и да си лягаме!

Наздраве! Да прием за джуджетата късметлии!

По материали от интернет

Любовта е болест

Древните са ни оставили послание, че трябва да обичаме всеки момент от своя живот. Когато успеете да направите така, че да обичате всичко съществуващо само заради факта на съществуването, тогава може би ще притежавате кристално чиста енергийна форма, отговорна за нормалния ви живот.

Вероятно това е една от причините Световната здравна организация да обяви, че любовта е болест. Група експерти от СЗО записаха това състояние и чувство в регистъра на заболяванията като "разстройство на навиците и неуточнено влечение". Това болестно състояние е заведено под номер F63.9 и се оказва в една компания с алкохолизма, игроманията, токсоманията и клептоманията (това напълно обяснява защо хората си крадат гаджетата).

За първи път определението, че любовта е болест дава Платон. А това, че любовта е болест го потвърждавам и аз, тъй като 95% от заболяванията се предават по полов път.

Според СЗО симптомите на болестта "любов" са немислени и импулсивни постъпки, натрапчиви идеи, самосъжаление, натрапчиви мисли за друг човек, рязка смяна на настроеността, повишено чувство за собствено достойнство, рязко спадане или покачване на кръвното. Всички тези състояния са свързани с нарушения на работата в мозъка и нервната система. Човешкият мозък е най-сложното творение на природата. Той може да ръководи всяко преустройство на дейност при клетките. Най-важното за една клетка е нейният енергиен статус. Той изцяло е подчинен на замърсяването в организма с токсини, предизвикани от неправилно хранене. От голямо значение са социалните, атмосферните и оттам психогенните условия, на които е подложено човешкото тяло. Поради това е много важно да търсим такива условия в обкръжаващата ни среда, при които клетките сами биха се освобождавали от натрупаните токсини. Точно те са главната причина за физиологичното стареене на клетките и следствие на това биологичното и анатомичното остаряване. Уникалността на природата още един път ни учудва и възхищава чрез изобретяването на имунната ни армия (левкоцити, лимфоцити, фаги, макрофаги и др.). Те сами променят структурата и формата си, като по този начин придобиват качества, необходими за постигането на дълголетие. При всяко състояние на страх, гняв, депресия се създава емоционална ситуация, като нейното следствие са различни психични отклонения. Тези състояния създават стрес в организма чрез промяна на обмяната на веществата (метаболизма), както и промяна на нивото на хормоните, което води до промяна на имунния статус. Всичко това води до неправилно насочване на мозъчната енергия, както и енергията на всички други органи в неправилна посока. Външна енергия, която е чужда за човешкото тяло, енергийните компоненти на различните видове микроорганизми и химически елементи, токсините, както и външните атмосферни влияния може да покорят нормалната жизнена енергия. За да бъде унищожена патогенната енергия (болестта), е необходимо да се повиши енергийният имуен статус на организма, който задължително трябва да бъде над 70% спрямо комплекса от патогенни енергии. При евентуален енергиен спад в тялото под 70% започва неговото самоунищожаване. Мощните енергийни компоненти (различни енергийни състояния на биоплазмата), които изграждат патогенния комплекс, се освобождават и в тялото възниква чувство на студ, топлина, спазми и други болестни състояния. В такова състояние на имуноенергиен спад емоционалната съставка на болестта може да пресъздава чрез мозъка състояния на болести, които човек е прекарал години назад. Това допълнително подсилва чувството на страх в изтощения организъм. Това е причината да съществува прием в медицината, според който по време на тежки заболявания се дават релаксиращи лекарства. При някои по-тежки заболявания пациентите дори се вкарват в изкуствена кома.

Като графика състоянието на патогенната енергия може да бъде представено като спирала. Талантът и тайната на лечителите се крие в това те да разберат кои са играчите в тази спирала и колкото може по-рано да прекъснат нейния път. При премахване на патогенната енергия от един организъм, което е потенциално невъзможно на 100% поради немарливостта на човешкото мислене, човек се чувства съвсем различно като емоционално състояние, като работоспособност. Или, казано най-просто, той

започва да се усмихва.

д-р Петър КЪТЕВ

Използван източник: вестник "Стандарт"

ПРОЕКТИ За правата и възможностите на хората с увреждания

На 30 януари от 14 часа в залата на Търговско-промишлена палата Добрич се проведе първият заключителен форум, планиран по проект "Иновативни услуги за икономическа и социална интеграция на хора с увреждания от общините Добрич и Добричка", реализиран от Международен колеж – Добрич с партньорството на сдружение "ХобиСклуб" Добрич, с финансовата подкрепа на Европейски социален фонд – Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Темата на форума бе "Права и възможности на хората с увреждания".

Целта на инициативата бе популяризиране на потенциала на целевата група и стимулиране на партньорството за преодоляване на социалната изолация и насърчаване на икономическата интеграция на хората с увреждания. За участие бяха поканени представители на бенефициентите по проекта, както и на институции, пряко и косвено, свързани с проблематиката. Идеята бе да се демонстрират и някои от уменията, придобити благодарение на провежданите обучителни курсове в рамките на проектната инициатива. В продължение на няколко месеца четири групи от по 20 човека с увреждания преминаха обучения, свързани с повишаване на уменията им за предприемачество, езиково и компютърно ограмотвяване и други.

Минусовите температури не възпрепятстваха желаещите да се включат във форума. Залата на ТПП едва побра над 80 души. Официални гости на форума бяха зам.-кметът на Община град Добрич Камелия Койчева, директорът на областна дирекция "Социално подпомагане" – Веселин Гочев, Тодор Параскевов – представител на АСП, ректорът на Международен колеж – Добрич доц. д-р Тодор Радев, зам.-ректорът Клара Димитрова, Павлина Алексиева, Павлина Богданова, Татяна Иванова, Десислава Сарийска, Зорница Рашева от Международния колеж, представители на бюро по труда – Ирен Баирова и Дорина Няголова, преподавателите доц. Димитрина Каменова, Кристина Димитрова и други.

Впечатления и мнения по приключващия проект изразиха както представители на администриращата го институция, така и хора с увреждания, включени в целевата група. Всички изразиха благодарност на екипа и споделиха своето задоволство, че са имали възможност да повишат професионалната си пригодност. Повечето от бенефициентите за първи път участват в подобни инициативи.

В своето експозе председателят на сдружение "ХобиСклуб" припомни на аудиторията, че на 26.01.2012 г. Народното събрание гласува ратификацията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. С този акт България се присъединява към мнозинството държави-членки на Европейския съюз, които са ратифицирали конвенцията. Първите стъпки, които предстои да бъдат предприети, са за разработването на двугодишен план за действие по прилагането на конвенцията. Отговорно за това е определено да бъде Министерството на труда и социалната политика, като определеният срок е 6-месечен. Присъстващите се запознаха с част от най-съществените права, заложи в документа и прочетени от Данчи Тодорова.

Необходимо е да се подчертае, че неправителствената ни организация в продължение на много години е поставяла пред обществеността необходимостта от ратифициране на документа. "ХобиСклуб" работи в посока утвърждаване на човешките права, в това число и тези на хората с увреждания. Акцентира се

върху обстоятелството, че това е основополагаща посока за развитие на политиките за реалното социално включване на всички уязвими групи в обществото.

Форумът завърши с масово запяване на песента "Надежда", която е по текст на легендарния писател Джани Родари.

Иван ТОДОРОВ

Заедно с мама можем повече

Приключи проект на "Сдружение за жени с увредено зрение – ТИ МОЖЕШ" по актуални проблеми, свързани с обучението на деца с увредено зрение. Отдавна в развитите европейски страни се обръща сериозно внимание на децата с увреждания, особено като родителите разберат, че децата им не са добре. В подобни случаи родителите изпадат в паника, не знаят как да се справят с отглеждането им и тяхното развитие. В нашата страна е много ниско нивото на информираността за симптомите на различните заболявания и по-амбициозните родители сами започват да търсят характерните особености на заболяването и какво е необходимо да се направи, за да се постигне ефект. Напоследък много неправителствени организации започнаха да проявяват интерес към проблемите на децата с увреждания, особено Националната мрежа за децата. За първи път ръководителят на проекта Живка Павлова, по образование юрист, постави сериозно въпроса за обучението на децата в специализираните и масовите училища. Това стана възможно чрез проекта "Заедно с мама можем повече" към Институт "Отворено общество". Вниманието бе насочено към проблемите, свързани с незрящата майка и незрящото дете и съответно зрящата майка и незрящото дете.

Трудно е съжителството между тези целеви групи, пораждат се много проблеми, които те самите в повечето случаи не знаят как да разрешат. Затова те се нуждаят от психолог и социален работник. Икономическото положение и безработицата също оказват влияние на материалното състояние на тези семейства и тяхното развитие. По време на проекта бяха проведени обучителни семинари с родители и деца с увреждания. В дискусиите бяха показани предимствата на специализираните и масовите училища и трудностите, които децата изпитват поради недобрите условия за тяхното обучение. "Предвидени бяха занимателни игри "Заедно с мама", казва Живка Павлова - "На пикника, който беше проведен, бе създадено добро настроение и ясно проличаха взаимоотношенията между родители и деца. Хубавото е, че бе установен траен контакт между зрящи и незрящи деца."

Още в самото начало на проекта са били поканени да участват педагози и психолози от Училището за деца с увредено зрение в София, както и представители от Инспектората, които се занимават с проблемите на децата с увреждания, но те, за съжаление, не са проявили интерес към този проект. Това бе голямата болка на Живка Павлова.

Екипът на проекта обаче бе поканил участници от Ресурсен център - Русе. Те показаха положителните практики и как работят с децата с увреждания, които учат в масови училища. Партньорска организация е направила социологическо проучване за отношението, което съществува между родители и деца с увреждания и за трудностите, които децата срещат в обучението.

Психолози работиха с деца на възраст между шест и шестнайсет години. Децата се вълнуваха от това какво им предстои - ще могат ли да продължат образованието си и ще намерят ли реализация на своя труд. За това екипът от специалисти се опита да предразположи децата и родителите към своеобразния начин на живот. За всеки родител е трудно да приеме, че детето му не вижда, но той трябва да свикне с тази мисъл, да стимулира това дете да живее като всички останали - да излиза с децата, да се забавлява,

да изживее своето детство, без да се затваря в себе си.

Запознах се с Виктор Асенов, едно чудесно момче, което е учило в специализирано училище, а после е решило да учи, както всички деца, в масово училище. По време на семинарите той не преставаше да се интересува за възможностите, които му се предоставят чрез интернет, чрез различните институции, за да учи, използвайки всички електронни и тифло средства, за да може да усвоява нормално знанията в учебния процес.

Социологът Павел Чемишанов от Пловдив сподели мнението си от изследването, което е направено по проекта: "Задачите, които си бяхме поставили с този проект, бяха свързани с модела на образование, специализираните и масови училища. Специализираното училище в София е административен и методичен център, който помага на ресурсните учители и е изцяло под контрол на ръководството на училището. Това се оказва проблем, който затруднява реализирането на модела, заложен в нормативната база, която е съобразена с европейските стандарти. В София 25 деца учат в масови училища, но има вероятно и други, които не са обхванати от ресурсни учители. В нашето изследване успяхме да обхванем 22-ма родители, чиито деца са с увреждане".

Павел Чемишанов сподели и нещо много важно, което съществува в европейските страни: "Седемдесет процента от работата на ресурсните учители е с родителите. В България този процент е много нисък".

Според него национално представителните организации, които се занимават с децата и хората с увредено зрение, се разминават със социално-образователните цели на тези групи. Особена тревога буди и работата на Асоциацията на родителите на деца с увредено зрение, която е с изключително малък рейтинг и няма необходимата прозрачност за дейността си.

Децата, които учат в специализираното училище в София, не са доволни от условията, в които се обучават и от пансиона, в който живеят. Няма го необходимия достъп до интернет. Не се провежда необходимата мобилност и ориентация на тези деца. Според родителите извънкласните занимания са недостатъчни и дори не се организират, както е било някога. От изследването прави впечатление, че не се дава възможност за общуване между зрящи и незрящи деца. Например конкурсите, които се провеждат, се организират в самото училище. Целта на такива конкурси е децата да се съревновават със зрящите си връстници, за да видят те самите на какво са способни и доколко са напреднали, и могат ли да бъдат конкурентоспособни. Тези деца също биха искали да имат лаптопи, брайлови машини, достъп до учебни помагала и специализиран спомагателен софтуер, за да имат социален комфорт. Над това трябва да се замислят министерствата на образованието и културата и законодателно да бъдат променени някои нормативни документи.

В изследването е констатирано, че в специализираното училище работят добри специалисти, но то се оказва една затворена система. Обществото не е запознато с възможностите на тези деца. Те трябва да израстват, да се развиват, да постигат целите си, благодарение на своята упоритост и знания. Но за това не по-малко грижа трябва да имат не само родителите и учителите, но и обществото, различните институции и неправителствени организации.

Доброто в случая е, че днес медиите все повече говорят и пишат за проблемите на децата с увреждания, а това е сигурна гаранция за едно по-добро бъдеще за тези деца и е проводник за взаимодействие между родители, деца и общество.

Таня ЙОВЕВА

РЕХАБИЛИТАЦИЯ Презентация на съвременни помощни технически средства

В началото на февруари 2012 г. в Дневния център за рехабилитация на слепи в София се състоя презентация на новозакупените за нуждите на центъра помощни технически средства. Целта е всеки клиент да може да се запознае със съвременни помощни технически средства, да се научи да работи с тях и ако все пак не може да си ги закупи, то поне да ги знае.

Всички показани уреди са произведени в Кралския институт за слепи в Лондон. Разбира се езикът, на който те говорят е английски, но за тяхното ползване не е задължително ползвателят да владее перфектно този език. Доста от нещата са предназначени за подпомагане на слепите и зрително затруднените лица при техните всекидневни занимания в кухнята и по-широко в домакинството. Говорещата везна тегли максимум до три килограма. Тя е съоръжена с купа, която лесно се сваля и измива. Прецизна е в работата и е много удобна за използване от напълно сляп човек, и съобщава достатъчно силно данните за теглото на веществото в купата.

Следващото облекчение за кухнята е таймер. Той започва да издава звук точно след определеното от нас време - например точно тогава, когато ястието започва да изгаря в печката.

Друг изключително полезен уред е уредът за измерване на течности. Той издава звук на две нива – първо, когато течността, която се налива приближава ръба на чашата и второ, когато е вече фатално, т.е. чашата ще прелее. Тогава звукът става непрекъснат и се съпровожда с вибрации. Предназначението на този уред е за сляпо-глухи хора, но той може да предпазва и слепите от опарване на пръста, наливайки си например горещ чай.

Много е интересен уредът за разпознаване на цветовете. Съществуват две модификации на този уред - единият разпознава 150 цвята и техните нюанси. Той струва 120 паунда. Например, ако дрехата е шарена, вие го движите над нея и уредът изрежда всички налични цветове. По-обикновената модификация е colour-детектор, който разпознава 15 основни цвята. Строго казано, за нуждите на всекидневието на един незрящ човек този брой е напълно достатъчен. Освен това тази модификация е значително по-достъпна - както финансово, така и за работа с нея. Същият уред има възможността да определя и източника на светлина. Когато е на тъмно, той издава един звук, а когато се насочи към светлина - друг. Може да се използва от слепия човек, когато той иска да разбере дали е изгасил лампите на жилището си, или ги е светнал.

"Пейфренд" е уред с говорещи етикети. На външен вид представлява нещо като по-дебел маркер, на който има няколко малки бутончета. Продава се в комплект със 127 етикета и струва 60 паунда или малко над 150 лв. 127 етикета са напълно достатъчни за едно домакинство, но ако човек желае, може да си закупи и допълнително 380 етикета, които струват 11 паунда. Информацията върху етикетите може да се презаписва, т.е. при промяна на предназначението на даден съд или папка може да се изтрие съществуващата информация и върху етикета да се запише нова. Освен това има и специални етикети за дрехи. На тях може да се постави различна полезна информация за самата дреха и те не се повреждат при пране или по-точно издържат до 50 пранета. Всеки етикет се залепва на желаното от ползвателя място. След това към него се насочва уредът. Натиска се бутончето за запис и с ясен и отчетлив глас се записва каквото е необходимо. При всяко следващо насочване на уреда към вече надписан етикет той съобщава със записания на етикета глас, най-често това е собственият глас на ползвателя, какво съдържа съответната етикетирана касета, рафт, папка с документи, аудиодиск и така нататък. Тук не е необходимо никакво ниво на владеене на английски. При използването на този уред човек може да не знае нито дума от каквото и да било чужд език, тъй като за записване на информацията се използва неговият собствен глас и съответно думите, с които самият той иска да обозначи етикетираната вещ. По време на представянето на различните нови помощни технически средства, с които рехабилитационният център вече разполага, беше възможно да се види и лъчев термометър, който може да измерва както телесната, така и стайната температура. И в двата случая изчакването е само от една секунда и половина. Той не е толкова прецизен, както са например специализираните термометри за телесна температура, но бързината на получаване на резултата го прави много удобен, особено когато се измерва температурата на малки деца. Термометърът се допира до челото и докато детето още по никакъв начин не е успяло да реагира, ползвателят на уреда вече е разбрал дали то има висока температура.

Центърът вече разполага и с говорещ кантар за измерване на телесното тегло, но за съжаление на по-тежичките от нас той мери само до 130 кг.

Едно от най-новите производства на Кралския институт за слепи са много атрактивните ултразвукови

очила. В сравнение с другите ултразвукови приспособления за ориентирани те са много по-достъпни като цени. На външен вид изглеждат като обикновени очила, само че са малко по-масивни. Те работят на принципа на отразения ултразвуков сигнал и подават информация за приближаването до някакво препятствие посредством различни по сила и интензитет вибрации. Препоръчва се да се използват в комбинация с бял бастун, защото те дават информация само за препятствия, които се намират на равнището на погледа. Съответно, ако насочим погледа си надолу, те ще хванат и по-ниски препятствия, както и при завъртане на главата встрани ще ни покажат и препятствия, намиращи се вляво или вдясно от нас. Те обаче не могат ефективно да следят онези препятствия, които се намират малко над или малко под нивото на тротоара, по който се движим. И именно затова е добре ползването им да се съчетава с носенето на бял бастун. Обхватът на ултразвуковите очила е три метра, като колкото по-близо до препятствието се намира човекът, толкова по-силна става вибрацията. Подобно устройство можем да видим и в някои бастуни, при които то е вградено в дръжката. При тях може да се регулира дори и обхватът. Безспорно те са много по-удобни, но за съжаление са и много по-скъпи. Цената на един такъв бастун е 600 паунда или около 1300–1400 лева, докато действащата към момента цена на очилата е само около 160-170 лева.

В партньорство със софийската регионална организация на ССБ започна реализацията на един пилотен проект за внос на различни технически помощни средства, които да бъдат предоставени за закупуване от членовете на Съюза на слепите. Доставените до този момент средства са за нуждите на самия рехабилитационен център. Както вече беше казано, клиентите на центъра ще се запознават с тях и те ще бъдат част от тяхното обучение по ориентирани и мобилност и по полезни умения.

Идеята е да се осигури възможност на хората, които желаят да си закупят дадено техническо средство, да могат да направят заявка в регионалната организация на ССБ и след като го заплатят, то да им бъде доставено.

Димитрина МИХАЙЛОВА

Списък на наличните помощни технически средства и игри в ЦУ на ССБ.

1. Рускоговорещ апарат за измерване на кръвно налягане с адаптер - 122.00 лв.
2. Българоговорещ термометър за телесна температура - 16.00 лв.
3. Ръчен брайлов часовник - 62.00 лв.
4. Ръчен рускоговорещ часовник - 25.00 лв.
5. Англоговорещи будилници - 11.30 лв.
6. Шивашки метър, 150 см - 5.00 лв.
7. Метър – сгъваем, дървен, 100 см - 4.20 лв.
8. Пластмасова гъвкава линия, 30 см - 3.24 лв.
9. Брайлова пишеща машина - 760.00 лв.
10. Линия пластмасова, твърда, 30 см - 2.60 лв.
11. Линия дървена, 30 см - 3.60 лв.
12. Правоъгълен триъгълник, 25 см - 2.60 лв.
13. Дървено шестточие на плочка с шест подвижни щифта за изучаване на брайловата азбука и писане на думи, 10 броя плочки - 17.40 лв.
14. Бял сгъваем бастун за мобилност - 110, 120 и 130 см - 16.00 лв.
15. Бял опорен регулируем бастун - 12.00 лв.

16. Бял четириопорен бастун - 26.00 лв.
17. Шах сгъваем, модел №1. Размер на кутията: ширина 15 см, дължина 28 см, височина 10 см - 44.00 лв.
18. Шах, модел №2. Размер на кутията: дължина 34 см, ширина 17 см и височина 7 см - 55.00 лв.
19. Шах, модел №3. Размер на кутията - дължина 48 см, ширина 24 см и 7 см височина - 82.20 лв.
20. Табла - 55.20 лв.
21. Домино - 33.60 лв.
22. "Не се сърди, човече!" - 35.70 лв.
23. Дама - 28.80 лв.
24. Морски шах - 26.40 лв.

ЮБИЛЕЙ Мария Тодорова на 80 години

Организацията на слепите в София отдаде заслужено признание на Мария Тодорова, като отбеляза тържествено нейния юбилей. На 9 януари в обновения клуб на ул. "Цар Симеон" 110 се бяха събрали нейни колеги, за да покажат своето уважение към жената, която повече от 40 години е работила в Съюза на слепите.

През 1970 г. нейният син – Володя, който тогава е бил шофьор на председателя Иван Илиев, ѝ предлага да дойде в Съюза, за да бъде назначена като телефонистка. Случва се така, че тя живее наблизо до сградата на ул. "Найчо Цанов" 172 и с радост се съгласява да поеме този ангажимент. Благодарение на своята общителност Мария се запознава с много хора и с желание помага на незрящите. Те ще я запомнят с това, че не пропуска проявите, които се организират от ССБ и ТСО. С уважение тя си припомня за първите си срещи с колеги, с които е работила, като Иван Илиев, Георги Папазов, Асен Стоянов, деловодителката Стефчето и за много други хора. Характерно за нея е, че е спокойна и уравновесена и никога не отказва да направи услуга. Повече от 15 години тя работи в телефонната централа, създава много контакти с хората от цялата страна и това я прави духовно богата и обичаща хората с увредено зрение. Сключва брак с Христо Тодоров - неуморен деец, един от първите създатели на кооперацията на слепите, продължил своята дейност като бизнесмен. В продължение на много години тя го насърчава в неговата дейност. След като той напуска този свят, тя решава да се посвети на хората с увредено зрение. Започва работа като доброволка в териториалната организация "Триадица" и по-късно става неин председател. Посещава старческите домове в Пирдоп, териториалните организации в малките градчета около София, запознава се отблизо с проблемите на хората и се опитва да им помогне с каквото може. Сега вече тя е изцяло отдадена на себе си, но изпитва известна тъга, че не може да бъде полезна на хората с увредено зрение. Вярва, че ръководството на Софийската организация ще ползва опита ѝ и ще я кани да присъства на различните прояви, които се организират. Тя чувства, че все още има сили и енергия и би могла да бъде полезна на организацията.

Познавам Мария много отдавна, пътували сме заедно в командировки и винаги съм се чувствала добре в нейната компания. Прекалената ѝ загриженост и нейната всеотдайност привличат вниманието на хората и това я прави независима и обичана.

Нека и пожелаем на добър час и много здраве, за да се радва още дълги години на своите внуци и на живота си, изпълнен само с добри дела!

Таня ЙОВЕВА

